

WAAR EEN WIL IS, IS GEEN WERK

Jong Groen

Jongeren, al dan niet afgestudeerd, die geen job vinden. Zoals geweten is de situatie in het zuiden van de Europese Unie een catastrofe. Maar ook in ons land zijn de cijfers allesbehalve geruststellend. Maar liefst 22,4 procent van de jongeren in België is werkloos, maar nog problematischer: de laatste jaren stijgt het aantal werkloze jongeren sneller dan het totaal aantal werklozen. Zo heeft vandaag de dag een Belgische jongere dubbel zo veel kans om werkloos te zijn als de rest van de werkende bevolking. Jong Groen vraagt een tweesporenbeleid, dat inzet op onderwijs- en arbeidsmarkthervormingen. Liever vandaag dan morgen!

Bezorgd

Het staat buiten kijf dat we dit probleem dringend moeten oplossen. Het is erg onheilspellend dat een groot deel van onze generatie uit de boot valt. Daar komt ook nog eens een grote maatschappelijke kost bij. Cijfers van 2011 tonen aan dat de totale kostprijs van jongeren zonder werk, opleiding of stage voor heel Europa 153 miljard euro bedraagt. In België kost de jongerenwerkloosheid jaarlijks 5,2 miljard euro, of 1,42 procent van het bbp. De cijfers van jeugdwerkloosheid variëren van maand tot maand, maar wat wel vast staat is dat sinds begin de jaren '90, de grafiek van jongeren zonder job een stijgende lijn vertoont. Jeugdwerkloosheid in ons land is dus een schrijnend probleem dat al 20 jaar bestaat en door de crisis, uiteraard, versterkt wordt.

Onze overheden (Vlaams, Federaal en Europees) mogen niet blindelings het mantra van rechten en plichten voor jongeren blijven herhalen als oplossing voor alle problemen. Jongeren moeten natuurlijk kansen grijpen, maar zonder bijsturen van de overheid zullen er voor heel wat jongeren nooit geen kansen zijn.

Jongerenwerkloosheid zou een bezorgdheid moeten zijn van iedereen, van de lokale overheid tot en met de Europese overheid. De hoofdrol is weggelegd voor de Vlaamse en federale regering. Helaas onderschatten zij net het probleem en beperken ze zich tot goochelen met cijfers die hen goed uitkomen.

Jong Groen stelt dat een dringende en coherente aanpak van jongerenwerkloosheid een eerste stap is. Daarom pleiten we voor het opstarten van een taskforce. Zo kan al meteen een minimum uitvoering gegeven worden aan het Youth Guarantee plan van de Europese Commissie. Zo kunnen ook de violen van de verschillende beleidsniveaus maximaal op elkaar afgestemd worden. We stellen voor vertegenwoordigers van de grootsteden, gewesten en Duitstalige gemeenschap, federale regering, Europese Commissie en de sociale partners samen te zetten.

Alleen een structurele aanpak kan jongeren perspectief bieden. Jong Groen bepaalde op haar congres in maart een aantal onderwerpen die grondig aangepakt moeten worden. In essentie gaat het over een tweesporenbeleid. Hervorm de arbeidsmarkt zodat er voor jongeren meer jobs beschikbaar zijn. Hervorm het onderwijs om de link met de arbeidsmarkt te verkleinen en de niet-gekwalificeerde uitstroom drastisch te verlagen.

Hervorm de arbeidsmarkt

Naast fiscale hervormingen die het mogelijk maken om jobs lokaal te verankeren (zie andere impulsnota van Jong Groen) moeten er ook jobs voor jongeren vrij komen. Het is te gek dat heel wat werknemers kreunen onder de werkdruk, terwijl er jongeren aan de zijlaan staan te popelen om aan de slag te kunnen. Jong Groen pleit voor een uitbreiding van CAO 103 van de Nationale Arbeidsraad m.b.t. tijdskrediet tot 10 jaar tijdskrediet op een 45-jarige

loopbaan. Echter mét vervangingsplicht. Dit creeërt extra tewerkstelling, in het voordeel van jongeren en zorgt voor een langere maar werkbare loopbaan voor de werknemers. Dit is een investering die tegelijk andere overheidsuitgaven neutraliseert. Bv. ziekteverzekeringskosten van werknemers, de uitgaven voor kinderopvang of ouderenzorg en de kost van jongerenwerkloosheid (jaarlijks 5,2 miljard).

Jongeren willen een kwaliteitsvol perspectief. Verdwijnen uit de cijfers van de jeugdwerkloosheid is hier echter geen garantie op.

Jongeren willen werken. Naast de uitbreiding van het werkaanbod, is het faciliteren van de eerste werkervaring belangrijk. Jongeren komen bovendien vaak eerst terecht in een opeenstapeling van tijdelijke engagementen. 33% van de jongeren werkt in tijdelijke jobs, dat blijkt uit onderzoek van VDAB. In de doelgroep tussen 25 en 49 jaar is dit slechts 6,8%. Dat maakt jonge werknemers extra gevoelig voor conjunctuurschommelingen van de economie. Een kwaliteitsvolle trajectbegeleiding is noodzakelijk. Besparingen bij VDAB staan hier dan ook haaks op. Wie in een periode van drie maanden gedurende 50 werkdagen via een interimcontract voor een bepaald bedrijf werkt, heeft recht op een contract van bepaalde duur.

Ten slotte is discriminatie een niet te onderschatten probleem. Strengere controles en praktijktest moeten valse werkaanbiedingen in de interimsector aanpakken.

Hervorm het onderwijs

De bestaande voorstellen van de Vlaamse regering rond de onderwijshervorming zijn een 'Smet' op het blazen van de jongeren die het het hardst nodig hebben. Ze zijn te vrijblijvend en te weinig doortastend.

Fundamenteel is de vraag hoe we het hoge aantal drop-outs (jongeren die afstuderen zonder diploma) aanpakken. Meer dan één op zeven Vlaamse jongeren, en in Brussel één jongere op vijf, maakt het secundair onderwijs niet af. Het spreekt voor zich dat deze jongeren een vogel voor de kat zijn in de huidige situatie. Daarom is onderwijs op maat van het Brussels gewest noodzakelijk.

Daarnaast moet het watervalstelsel vermeden worden door de gekende ASO-TSO-BSO af te schaffen en per clusters competentiedomeinen te realiseren. Met meer aandacht voor technische competenties. Door een modulair 4-4-4 systeem vermijden we zittenblijven.

Liever gisteren dan vandaag.

Jeugdwerkloosheid is dus een fundamenteel probleem voor onze samenleving. Een probleem die bovendien onder de crisis alleen maar aangroeit. Zonder jobs voor jongeren en een vlottere overgang van onderwijs naar werk ontstaat er effectief een verloren generatie. Jongeren schreeuwen om perspectief, liever gisteren dan vandaag. Neemt Groen de handschoen op om hier werk van te maken?